

Roll No.....

Total No. of Pages : 3

Total No. of Questions : 9

पूर्वमध्यमा प्रथमखण्ड

विषय कोड : 512

पौरोहित्यम्

चतुर्थ-प्रश्नपत्रम्

समय : 3 घण्टे

पूर्णांक : 100

1. उचितं विकल्पं चित्वा लिखत -

5×1=5

(क) कराग्रे वसति -

(i) लक्ष्मीः

(ii) सरस्वती

(iii) ब्रह्मा

(iv) पर्वती

(ख) सन्ध्यायाः प्रकाराः भवन्ति -

(i) पञ्च

(ii) षड्ः

(iii) त्रयः

(iv) द्वौ

(ग) वेदाः सन्ति -

(i) एकः

(ii) त्रयः

(iii) पञ्च

(iv) चत्वारः

(घ) यजुर्वेदे विभागौ स्तः -

(i) द्वौ

(ii) बहवः

(iii) एकः

(iv) पञ्च

(ङ) रुद्राष्टाध्याय्यां प्रथमाध्याये मन्त्राः सन्ति -

(i) पञ्च

(ii) षड्

(iii) दश

(iv) पञ्चदश

2. रिक्तस्थानानि पूरयत -

5×1=5

(क) ॐ आपो.....मयोभुवः।

(ख) ॐकारस्य बह्ना ऋषिर्गायत्री छन्दः..... अर्धदाने विनियोगः।

(ग) चन्द्रमा मनसो जातश्चक्षुः.....अजायत।

(घ) श्रोत्राद् वामुश्च.....मुखादग्निरजायत।

(ङ) ॐ तत्पुरुषाय च विद्महे.....धीमहि तन्नो रुद्रः प्रचोदयात्।

3. सत्यवाक्यानां समक्षे 'आम्', असत्यकथनानां समक्षे 'न' इति लिखत -

5×1=5

(क) नमो गणेभ्यो गणपतिभ्यश्चमो नमो नमः इत्यादि मन्त्रे गणपतेः स्तुतिरस्ति।

(ख) रुद्राष्टाध्यायी द्वितीयाध्याये द्वादश मन्त्राः सन्ति।

(ग) प्राणायामस्य त्रयः भेदाः सन्ति।

(घ) त्रिकालः सन्ध्या भवति।

(ङ) समुद्रवसने देवि पर्वतस्तनमण्डिते।

विष्णु पत्नि नमस्तुभ्यं पादस्पर्श क्षमस्वमे॥

अस्मिन् श्लोके विष्णोः वन्दना वर्तते।

4. केचन् त्रयः विनियोगः लिखत —

5×3=15

(क) यज्ञोपवीतधारणविनियोगः लिखत।

(ख) मार्जनस्य विनियोगमन्त्रं लिखत।

(ग) प्राणायामविनियोगः लिखत।

(घ) सूर्यार्घ्यस्य विनियोगमन्त्रः लिखत।

(ङ) गायत्र्या आवाहनस्य विनियोगः लिखत।

5. अधोलिखित मन्त्राः लिखन्तु (केचन त्रयः) —

3×5=15

(क) ब्रह्मशापविमोचनस्य मन्त्रः लिखत।

(ख) गायत्रीमन्त्रं लिखत।

(ग) प्राणायामस्य मन्त्रं लिखत।

(घ) पवित्रीधारणस्य मन्त्रं लिखत।

(ङ) यतोपवीतधारणस्य मन्त्रं लिखत।

6. रुद्राष्टाध्याय्याः द्वितीमाध्यायस्य केचन पञ्च मन्त्रान् लिखत।

5×3=15

7. रुद्राष्टाध्याय्याः पञ्चमाध्यायस्यादितः पञ्च मन्त्रान् लिखत।

5×3=15

8. सत्यं चमे श्रद्धा चमे जगज्चमे धनं चमे,

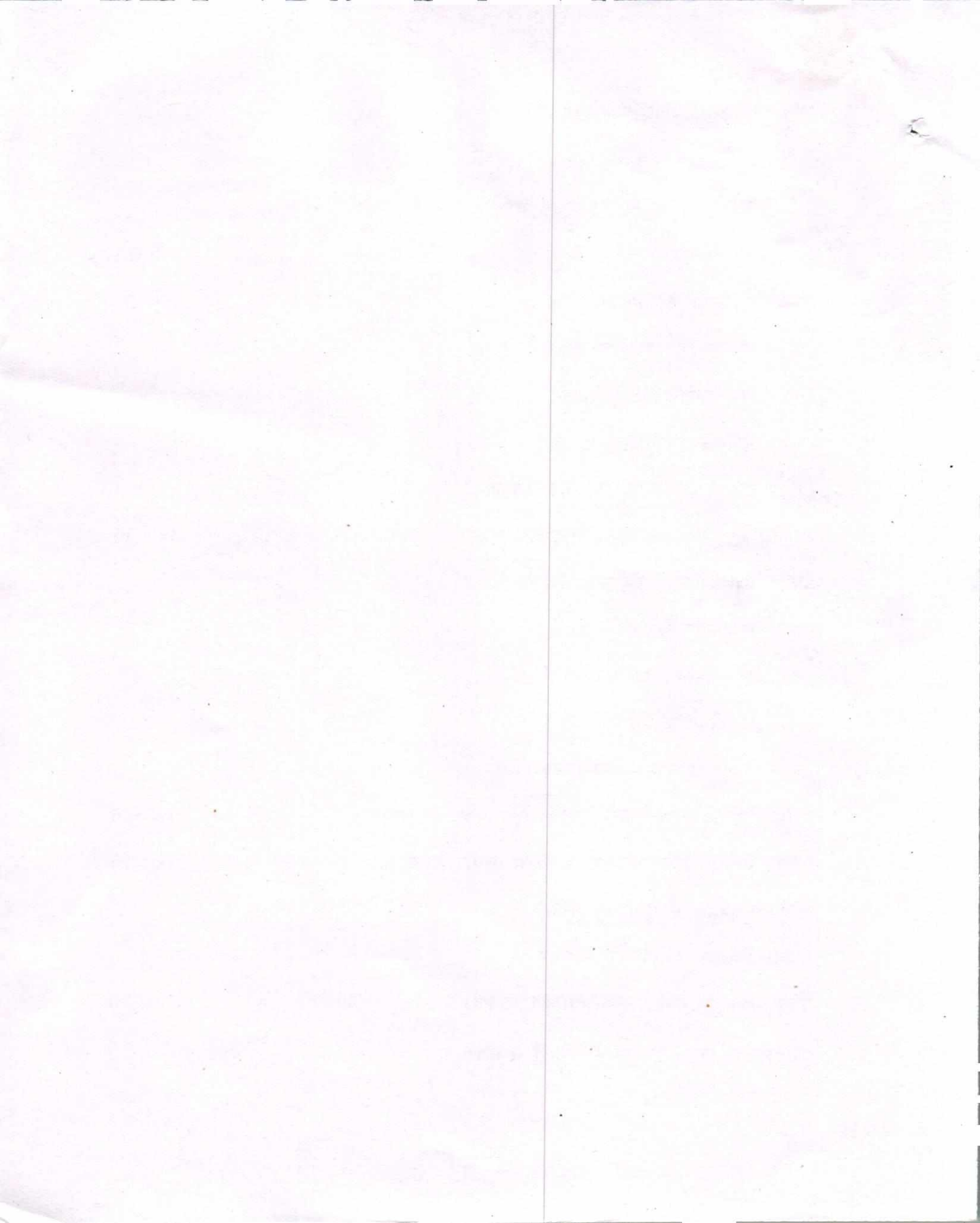
मन्त्रतः श्रेयश्चमे वसीयश्चमे यशश्चमे

यज्ञेन कल्पन्ताम्, पर्यन्तं सम्पूर्णं मन्त्रान् लिखत।

5×4=20

9. प्रातःकालीन सन्ध्यायाः सम्पूर्णं संकल्पं लिखत।

5

Roll No.

Total No. of Pages : 3

Total No. of Questions : 9

पूर्वमध्यमा प्रथमखण्ड

विषय कोड : 512

पौरोहित्यम्

चतुर्थ-प्रश्नपत्रम्

समय : 3 घण्टे

पूर्णांक : 100

1. उचितं विकल्पं चित्वा लिखत -

5×1=5

(क) कराग्रे वसति -

(i) लक्ष्मीः

(ii) सरस्वती

(iii) ब्रह्मा

(iv) पर्वती

(ख) सन्ध्यायाः प्रकाराः भवन्ति -

(i) पञ्च

(ii) षड्ः

(iii) त्रयः

(iv) द्वौ

(ग) वेदाः सन्ति -

(i) एकः

(ii) त्रयः

(iii) पञ्च

(iv) चत्वारः

(घ) यजुर्वेदे विभागौ स्तः -

(i) द्वौ

(ii) बहवः

(iii) एकः

(iv) पञ्च

(ङ) रुद्राष्टाध्याय्यां प्रथमाध्याये मन्त्राः सन्ति -

(i) पञ्च

(ii) षड्

(iii) दश

(iv) पञ्चदश

2. रिक्तस्थानानि पूरयत -

5×1=5

(क) ॐ आपो.....मयोभुवः।

(ख) ॐकारस्य बह्ना ऋषिर्गायत्री छन्दः..... अर्ध्यदाने विनियोगः।

(ग) चन्द्रमा मनसो जातश्चक्षुः.....अजायत।

(घ) श्रोत्राद् वामुश्च.....मुखादग्निरजायत।

(ङ) ॐ तत्पुरुषाय च विद्महे.....धीमहि तन्नो रुद्रः प्रचोदयात्।

3. सत्यवाक्यानां समक्षे 'आम्', असत्यकथनानां समक्षे 'न' इति लिखत -

5×1=5

(क) नमो गणेभ्यो गणपतिभ्यश्चमो नमो नमः इत्यादि मन्त्रे गणपतेः स्तुतिरस्ति।

(ख) रुद्राष्टाध्यायी द्वितीयाध्याये द्वादश मन्त्राः सन्ति।

(ग) प्राणायामस्य त्रयः भेदाः सन्ति।

(घ) त्रिकालः सन्ध्या भवति।

(ड) समुद्रवसने देवि पर्वतस्तनमण्डिते।

विष्णु पत्नि नमस्तुभ्यं पादस्पर्शं क्षमस्वमे॥

अस्मिन् श्लोके विष्णोः वन्दना वर्तते।

4. केचन् त्रयः विनियोगः लिखत —

5×3=15

(क) यज्ञोपवीतधारणविनियोगः लिखत।

(ख) मार्जनस्य विनियोगमन्त्रं लिखत।

(ग) प्राणायामविनियोगः लिखत।

(घ) सूर्यार्घ्यस्य विनियोगमन्त्रः लिखत।

(ङ) गायत्र्या आवाहनस्य विनियोगः लिखत।

5. अधोलिखित मन्त्राः लिखन्तु (केचन त्रयः) —

3×5=15

(क) ब्रह्मशापविमोचनस्य मन्त्रः लिखत।

(ख) गायत्रीमन्त्रं लिखत।

(ग) प्राणायामस्य मन्त्रं लिखत।

(घ) पवित्रीधारणस्य मन्त्रं लिखत।

(ङ) यतोपवीतधारणस्य मन्त्रं लिखत।

6. रुद्राष्टाध्याय्याः द्वितीमाध्यायस्य केचन पञ्च मन्त्रान् लिखत।

5×3=15

7. रुद्राष्टाध्याय्याः पञ्चमाध्यायस्यादितः पञ्च मन्त्रान् लिखत।

5×3=15

8. सत्यं चमे श्रद्धा चमे जगज्चमे धनं चमे,

मन्त्रतः श्रेयश्चमे वसीयश्चमे यशश्चमे

यज्ञेन कल्पन्ताम्, पर्यन्तं सम्पूर्णं मन्त्रान् लिखत।

5×4=20

9. प्रातःकालीन सन्ध्यायाः सम्पूर्णं संकल्पं लिखत।

5

